

383

27/5/1938

Sayın Bay Tefvik Rüştü Aras

Diş İşleri Bakanı

ANKARA

Pek Sayın Bakan,

Ankara Tarih, Dil ve Coğrafya Fakültesinde okutulmakta olan "Türk Dil Bilgisi" derslerinin "Güneş - Dil Teorisi" hakkındaki ilk kısmını, içten ve derin saygılarımla sunarım, Pek Sayın Bakan.

TÜRK DİL KURUMU
Genel Sekreteri

S.T.

27/5/1936

383

Sayın Bay Ağâh Aksel

Daş İşleri Bakanlığı Yönetkari

ANKARA

Sayın Yönetker,

Ankara Tarih, Dil ve Coğrafya Fakültesinde okutulmakta olan "Türk Dil Bilgisi" derslerinin "Güneş - Dil Teorisi" hakkındaki ilk kısmını, içten ve derin saygılarımla sunarım, Sayın Yönetker.

TÜRK DİL KURUMU
Genel Sekreteri

S.T.

27/5/1936

383

Sayın Bay Numan Menemenciođlu

Dış İşleri Bakanlığı Genel Sekreteri

ANKARA

Sayın Genel Sekreter,

Ankara Tarih, Dil ve Coğrafya Fakóltesinde okutmakta olan "Türk Dil Bilgisi" derslerinin "Güneş - Dil Teorisi" hakkındaki ilk kısmını, içten ve derin saygılarımızla sunarım, Sayın Genel Sekreter.

TÜRK DİL KURUMU
Genel Sekreteri

S.T.

Hariciye Vekâleti

Muhasebe Müdürlüğü

Hukûsa

U. No

4327

H. No

Lef

408

U. D. T. C.
1.1.1937
2235

Sayın Saymanlık

Ankara Türk dili kurulu Başkanlığına

Halen idarenizde mistahdem bulunduğu yapılan araştırmalardan anlaşılan M. Raşid:17/A/927 tarihli senedle Bükreş Elçiliği Konsolosluğundan 14 lira 50 kuruş mukabil 1000 ley almış ve henüz iade etmemiştir. Dairemizdeki hesabını kapatmasının kendisine tebliğiyle sonucunun bildirilmesini dilerim.

Muhasebe Müdürü V.

SAYMANLIK

8.1.37

©. 12.1.37
M. 18

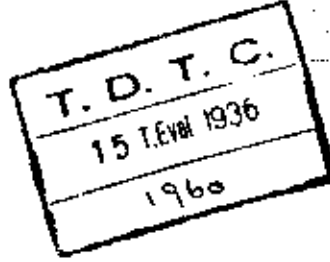
Hariciye Vekâleti

5. nci Daire Umum Mödârlüğü

Ankara : 193

Hulâsa :

Şube
1915
15 2 3
Lefi 2.

Dil Kurumu Genel Sekreterliğine

Berlin Büyük Hkçiliğimizin 24-9-1936 tarihli ve 61-299 numaralı tahriratına ilişkin, Dil Kurultayı hakkında Berliner Tageblatt gazetesinde intişar etmiş olan bir yazı, Fransızca tercümesiyle birlikte leffen takdim kılındı.

hacı.
W.L.

Hariciye Vekili Y.

Ali
Aslı
Çurçgeldi

Kupura ve tercüme kopyesi
C. B. Biga sunuldu.

S.

15. IX. 36
n. 1006

CP

Hariciye Vekâleti

III. nci Daire Umum Müdürlüğü

II. Şube

14455

Lef: I.-

774

Dil Kurumu Genel Sekreterliğine

Atanmış

Hukuk. Soviyet delegeleri H.

1/8/936 tarih ve 14303/748 sayılı yazıya ektir:

Üçüncü Dil Kurultayına davet olunan Soviyet delegeleri hakkında Moskova Büyük Elçiliğimizden zeylen alınan 25/7/936 tarihli yazının örneği ilâşik olarak sunulmuştur.

R.

Hariciye Vekili,

eler

evkil Prof

S.

10. VIII 35 0/7

T. D. T. C.
15 Haziran 1936
1448

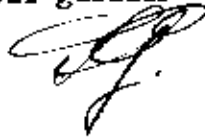
Moskova Büyük Elçiliğinin 25/7/936 tarih ve
II306/325 sayılı yazısı örneğidir:

14/7/936 tarih ve II250/302 sayılı yazıya ektir:

Üçüncü Türk dili Kurultayına Soviyet hükümetinin iştirak^e
karak verdiği ve mürahas heyetinin akademi azasından Alexan-
dre Kikolaevitch ile Ivan Ivanovitch Lechtchaninoff ve Mos-
kova Devlet Üniverstesini Şark tarih Profesörü Hacı Zabidoulo-
vitch Gabidouline den mürekkebe olacağı Hariciye Komiserli-
ğinden alınan 23 Temmuz 1936 tarihli notada bildirilmiştir,
arz olunur.

Laslahatgüzar

Aslı gibidir:

Hariciye Vekâleti

III-nci Daire Umum Müdürlüğü

II. Şube

Hulâsa : Üçüncü Dil Kurultayına da-
vet olunan Soviyet delegesi H.

14303

Set. 1...

748

Dil Kurumu Genel Sekreterliğine

Zararlı

19-5-936 tarih ve 339 sayılı yazı karşılığıdır.

Soviyet ilimler akademisinin üçüncü Dil Kurultayına
da delegeler gönderecekleri hakkında Moskova Büyük Elçiliğimizden
alınan 14-7-936 tarihli karşılık yazının örneği bağlı olarak su-
nulmuştur.

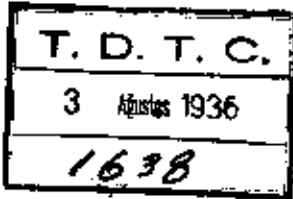
R.

Hariciye Vekili z.

S.

*Elci
Salye
Cürkeldi*

4. VIII. 30 C/P

SURET

Hariciye Vekâletine

Yüksek vekâletleri 3 üncü Daire Umum Müdürlüğü eşzile gelen 25 Mayıs 1936 tarih ve 9453/117 sayılı yazı karşılığıdır.

Üçüncü Türk Dil Kurultayının 24 Ağustos 1936 da Vlu önderimiz Atatürk'ün yüksek himayetlerinde Dolmabahçe Sarayında açılacağına ve Sovyetler İlimler Akademisinin bu Kurultaya da delege göndermesi beklendiğine dair olan işbu buyurultuları Hariciye Komiserliğine bildirilmiş idi.

Bu kerre anılan Komiserlikten gelen 9 temmuz 1936 tarihli karşılıkta Sovyet hükümetinin işbu daveti memnuniyetle kabul ettiği ve gönderilecek ilmi heyet azaları isimlerinin bildirileceği iş'ar kılınmıştır. Alınacak mütemmin malumatın iblağ edileceği maruzdur.

14-7_936

Büyük Elçi

1638

Hariciye Vekâleti
III. nci Daire Umum Mâdûrlüğü
II. Şube

Amara 10 000
Hulâsa Profesör Friedrich Giese H.

1271 F
Leffi 2--

Dil Kurumu Genel Sekreterliğine

I S T A N B U L
- - - - -

19-5-936 tarih ve 340 sayılı yazılarında adı geçen Profesör Friedrich Giese'nin üçüncü dil kurultayına vaki olan davete memnuniyetle icabet edeceğine ve ancak katî muvafakat cevabını mensub olduğu ve müsaadesinin istihali için müracaat ettiği makamın izni lâhik olduktan sonra verebileceğine dair Berlin Büyükt Elçiliğimizden alınan 30-6-936 tarihli karşılık yazının örneği ile Profesörün bu husustaki mektubu sureti ilişik olarak sunulmuştur.

R.

Hariciye V. Vekili V.

Elçi
Hulus
Türkogeldi

Ali cevap beklenmektedir.

11. VII. 36 0/9

T. D. T. C.
11 Temmuz 1936
1155

Dr. Friedrich Giese
Ordentl. Professor A.D.
Universität Breslau

Eichwalde, Kr. Teltow, den 24. Juni 1936
Achenbachstrasse 3.

An die Türkische Botschaft, Berlin

Der Türkischen Botschaft beehre ich mich den Empfang des Schreibens vom. 19. Juni, enthaltend die Einladung zu der dritten Tagung des Kongresses zur Erforschung der türkischen Sprache, zu bestätigen. Ich sage meinen besten Dank für die freundliche Einladung, die mich sehr ehrt, und werde sehr gern derselben Folge leisten, sobald ich von der mir vorgesetzten Behörde die Erlaubnis zur Teilnahme erhalten habe.

Ich habe dem Ministerium von der Einladung Mitteilung gemacht und hoffe in kurzer Zeit die Erlaubnis zu erhalten. Ich werde dann sofort die definitive Zusage übersenden und bitte die Türkische Botschaft, der Gesellschaft zur Erforschung der türkischen Sprache meinen aufrichtigsten Dank für die Einladung zu übermitteln.

Mit vorzüglicher Hochachtung

gez: Prof. Dr. G. Giese

slı gibidir.

3. Şube

de Paris'ten n.

T. D. I. C.
8 Temmuz 1936
1962

Refi 2 / 1

Dil Kurumu Genel Sekreterliğine

I S T A N B U L

ACELE

6-7-936 tarih ve 12437/645 sayılı yazıya ektir:

Üçüncü Dil Kurultayına davet olunan Profesör Jean Dénry'in daveti vakıyı memnuniyetle kabul eylediğini ve L. Hilaire de Parenton hakkında da bazı malumatı havî Paris Büyük Elçiliğimizden zeylen alınan 27 Haziran 1936 tarihli yazı ile melfufu "Ecole Nationale des Langues Orientales Vivantes" mektubunun suretleri ilişik olarak sunulmuştur.

R.

Hariciye v. Vekili Y.

*Elci
A. Akşin
Çarşgeldi*

C. Y. P.

*9. VII. 36
M. 583*

CP

Paris B. Elçiliğinden 27 Haziran 1936 tarih ve
708/352/4681 No:11 tahrirat suretidir .

18 Haziran 1936 tarihli ve 390 /345/4681 numaralı
tahrirata zeyildir .

Üçüncü Türk dili Kurultayına davet edilen Paris Şark dille-
leri Okulu Profesörlerinden M. Jean Deny , vaki davetten büyük
bir ş ref duyduğunu ve buna kemali memnuniyetle icabet edeceğini
cevaben bir mektupla Büyük Elçiliğe bildirilmiştir .

Adresi malum olmadığı evvelce iş'arı buyurulan Hilâire
de Barrenton hakkındaki müracaatımız üzerine, Ecole Nationale des
Langues Orientale des Langues Orientales Vivantes 'den verilen
şifahi malûmatı arzylemiştim.

Bu kerre , mezkûr mektuptan alınan bir mektupta, M.
Barrenton 'un isminin Hilâire de Barrenton olmayıp, Yüksek Vekâle-
tinizden bildirildiği veçhile , Hilâire de Barrenton olduğu , tashih
hi keyfiyet maksadile zikredilerek , bazı malûmat verilmektedir .

İşbu mektubun bir sureti leffen takdim edilmiş. Mumaileyhe
kurultaya daveto için, tebligat yapılması icap edip edilmeyeceğinin
acele iş'arına müsaadelerini rica ederim.

Maslâhatgözar.

C. H.

M K.

Monsieur,

A titre de correction et d'addition à ma communication téléphonique d'avant-hier, communication relative au R.P. Hilaire de Barenton, je me permets d'appeler votre attention sur les points ci-après:

1.- Le nom est exactement Hilaire de Barenton, (et non pas Hilère), S.J., né à Barenton, Manche, en 1864; demeurant à Paris, 14 rue Boissonade, XIV o.

2.- Deux séries de publications, l'une dite Collection Orientale, présentée comme étant purement scientifique, l'autre dite Collection Orientale et Biblique, présentée comme apolo-gétique.

3.- Les deux mémoires les plus importants paraissent être: L'origine des langues, des religions et des peuples. I ère partie: Les radicaux primitifs des langues conservés dans le sumérien ou lexique sumérien-français. Paris, P.-G. Maisonneuve, 1932: in-8. (Etudes Orientales 7) L'origine des grammaires. Leur source dans le sumérien et l'égyptien. Paris, Geuthner, P 925. in-8. (Etudes Orientales 5)

4.- Le moins que l'on puisse dire des travaux du P. HILAIR de Barenton, c'est qu'ils sont, du point de vue linguistique, dangeprusement "non conformistes."

Croyez, Monsieur, à mes sentiments de très cordiale sympathie.

Signé: Paul BOYER

Budapeşte Elçiliği

U. No 14847

H. No

Lef.

Hulâsa Profesör Németh'in Dil

Kurultayına geleceği

Türk Dil Kurumu

Genel Sekreterliğine

Dolmabahçe

Çok Sayın Bayım ,

1 Temmuz 1936 tarih ve 528 sayılı mektubunuz ve eki programlar saygı ile alındı .

Önümüzdeki Ağustos ayının 24 ünde Ulu Önder ReisiCumhur Atatürk'ün Yüksek Himayeleri altında İstanbulda Dolmabahçe sarayında açılacak olan Üçüncü Dil Kurultayına Kurumunuz tarafından Budapeşte Üniversitesi Felsefe Fakültesi Dekanı Profesör Németh'in de daveti kararlaştırıldığından bahsile keyfiyetin muameleye tebliği ve muvafakat cevabının iş'arı hakkında bundan evvel Hariciye Vekaletinden alınan bir yazı üzerine Sayın Elçimiz Behiç Erkin vaki daveti Profesör Németh'e tebliğ eylemiş ve muameleyhin (bu çağırıya memnurlukla icabet edeceği) yolunda verdiği cevabı 10 Haziran 1936 tarih ve 14788/204 sayılı Elçilik tahriratile Vekâlete arzylemiş ve aynı zamanda Profesörün istenilen zamanda İstanbulda hazır bulunmasını teminen harcırahının Elçiliğimiz vasıtasile ve bir an önce gönderilmesini dilemişti .

Bu seferki yazınıza bağlı olarak gelen son şeklini almış Kurultay programını da Profesör Németh'e verdim ve kendisinin 15 Ağustosta İstanbul'da bulunmasının tarafınızdan çok arzu edildiği hususunu da tebliğ eyledim .

Mumaleyleh istenilen tarihte İstanbulda bulunmağa hazır olduğunu ve bunun için harcırahının zamanında gönderilmesini diledi.

Yüksek yazılarında Profesör Németh'e harcırah olarak 250 türk lirası mukabili macar parası gönderileceği bildirilmektedir. Bu para İstanbulla gidip gelmek için kafi olmakla beraber macar parası olarak geldiği takdirde para farkı ve döviz tahdidatı gibi sebeplerden ötürü mumaleylehin hem zarara uğraması ve hem de güçlük çekmesi ihtimali mevcut olduğundan gönderilecek 250 lira karşılığı serbest döviz yollaumasını ve paranın Elçiliğimiz adresine irsalini arzeder ve bu vesile ile de derin saygılarımı sunarım .

Budapeşte Elçiliği

Maslahatgüzarı

C. Y. S.

9. VII. 26
M. 581

CP